Ao. 1838. No. 135.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 10 November.

Verslagen der Gedeputeerde Staten.

Zeeland.

Eene zeer onbelangrijke bijdrage tot de kennis van de weerstandskracht der menschen aan de slaapkracht, zou er te putten zijn uit de beantwoording der vragen: Was er na de voorlezing van het verslag der Groot Edel Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van Zeeland, nog een der aanwezige Edel Groot Achtbare Heeren leden van Zeelands Provinciale Staten wakker? Kan men gelooven, dat de Groot Edel Achtbare heer griffier zelf, gedurende het voorlezen van het geheele stuk, wakker is gebleven; of zou men daarentegen moeten vaststellen, dat Zijn Groot Edel Achtbare, allengs in staat van *somnambulisme* en *clairvoyance* overgegaan zijnde, zijne lezing bewusteloos heeft voortgezet en voleindigd?

»Hoe gewichtig het verslag onbekort wel zijn mag, is voor ons, gelukkig, nog eene verborgenheid; doch het uittreksel, waarmede wij, helaas, kennis moesten maken, beslaat ruim 18 volle kolommen der *Staats-Courant*. Wanneer men onafgebroken voortleest, en zich geene andere afleiding veroorlooft dan de volstrekt noodige overbrenging van eene aanzienlijke hoeveelheid Spaansche snuif naar zijnen neus, kan men het uittreksel in vier uren doorlezen, en dan nog min of meer wakker zijn. Men verkeert alsdan in eenen bijzonderen toestand, best te vergelijken bij dien, welke gewoonlijk wordt ondervonden door hem, die zich, voor de eerste maal, sinds eenige uren op eene onstuimige zee bevindt; men voelt iets onnoembaars in zijne maag; men ziet vreemde, droombeeldige gezigten, terwijl men toch de bewustheid heeft, dat men ze ziet; men ondervindt eene matheid, eene verdooving, eene koking, die niet stil rust, maar naar iets schijnt te haken; kortom, men bevindt zich gansch niet in dien [illegible], romantisch rozenkleurigen staat, waarin de Groot Edel Achtbare Heeren verkeerden, toen zij de tweede inleiding van hun verslag (de eerste is in het uittreksel achterwege gelaten) uitboezemden.

In die tweede meer bijzondere inleiding, — de eerste, zegt de *Staats-Courant*, behelst beschouwingen van eenen algemeenen aard — ontvangt men eene allerdichterlijkste beschrijving van hetgeen de Groot Edel Achtb. Heeren zoo al zien; en hetgeen zij dan vergelijken bij hetgeen zij 25 jaren vroeger niet zagen. Het zou onmogelijk wezen alles te vermelden wat de Edel Groot Achtbare Heeren toen niet zagen, doch thans zien. Een paar voorbeelden echter willen wij mededeelen. Zij zien thans: »een gedeelte der provincie door een kostbaar kanaal van het overtollige hemelwater ontlast." Zij zien: »dat door orde en spaarzaamheid in het bestuur buitengewone uitgaven mogelijk zijn gemaakt, zonder buitensporige lasten op de ingezetenen te laden." — Door een kostbaar schuldenkanaal namelijk, heeft de orde en spaarzaamheid des bestuurs, sinds 1830, de staatsschuld met 340 millioenen vermeerderd; waardoor wij waarschijnlijk spoedig van ons overtollig aard-geld zullen worden ontlast.

Na de inleiding gaan de Edel Groot Achtbare Heeren over tot de berigten omtrent hun personeel; zij deelen elkander mede dat zij nog allen in leven en in de staten-vergadering zijn.

Vervolgens komen de afzonderlijke rubrieken, die alle met eene soort van inleidingspreek aanvangen. Zoo begint bij voorbeeld de rubriek *Eeredienst* op de volgende wijze: »Is eerbied voor het Opperwezen en liefde voor den naaste het kenmerk van den waren Christen, dan zeker" enz. enz. enz. Daarna volgt de rubriek *Onderwijs*, met den aanhef: »Is eene verlichte godsdienst een der hechtste steunen van den staat en het geluk der volken, niet minder invloed heeft" etc, etc, etc.

Onder de eerste rubriek wordt dan gemeld, dat de vereenigingen der zoogenaamde separatisten van weinig belang zijn en niet in aanhang winnen, en dat men onder dezelve schier geene leden van aanzien of invloed vindt. Onder de tweede, dat in de 154 lagere scholen der provincie, wier getal met 1 is verminderd, aan 10,009 jongens en 6,633 meisjes onderwijs is gegeven; waaronder 4,115 gratis tot het onderwijs zijn toegelaten; daarbij komen dan nog de avondscholen en scholen van de tweede klasse. Het totaal der onderwijs genoten hebbende bedraagt 18,414; 1987 meer dan in het voorgaande jaar.

Uit de rubriek *Armwezen*, wederom aanvangende; »Is de strenge winter voor de behoeftigen en arbeidende klasse drukkend geweest," enz. — ontwaart men, dat de armoede in Zeeland gansch niet is afgenomen. »Uit eene vergelijking van het bedrag der subsidien, welke sedert 1818 aan de armbesturen ten platten lande zijn verstrekt, gebleken zijnde, dat hierin successivelijk eene aanzienlijke vermeerdering had plaats gehad, is daaromtrent een opzettelijk onderzoek gedaan, ten einde op te sporen, waaraan deze vermeerdering van behoefte is toe te schrijven. Het is ons daaruit gebleken, dat de aanzienlijke vermeerdering der bevolking, welke ook die der armen in gelijke verhouding heeft doen toenemen", benevens nog eenige andere redenen hiervan oorzaak waren. »Bij dit alles komen ook de minder gunstige omstandigheden van den landbouw.

De verpleging van weezen in de koloniën van weldadigheid is, volgens het uittreksel, over het algemeen kostbaarder, dan hetgeen daarvoor in de gemeenten ten platten lande moet besteed worden; vooral omdat het zeldzaam is, dat jongens of meisjes van 16 jaren en daarboven niet kosteloos door de armbesturen kunnen worden uitbesteed, terwijl dezelve in de etablissementen der maatschappij van weldadigheid tot hunne meerderjarigheid ten koste der armenkassen moeten verblijven.

»Onder de instellingen van weldadigheid (de Edel Groot Achtb. Heeren meenen zeker, op zigt) hebben bijzonderheid de krankzinnigen-huizen Z. M. aandacht getrokken, en de omstandigheid dat derzelver inrigting in ons vaderland veel te wenschen overlaat, heeft Z. M. bewogen om eene meer doelmatige inrigting der tot hunne verzorging bestaande gestichten aan de warmste belangstelling en ernstige overweging der provinciale besturen te doen aanbevelen." — Indien die provinciale besturen van hunne zijde goed mogten vinden, eene doelmatige inrigting dier gestichten aan de warmste belangstelling en ernstige overweging der regering aan te bevelen, zouden ontwijfelbaar de krankzinnigen in al die warmte en ernst genezing en onuitputbare stof tot dankbaarheid vinden. Jammer dat de Edel Groot Achtb. Heeren in de gezigten hunner tweede inleiding niet ook eenige herstelde krankzinnigen opnamen.

»Over het algemeen is de staat van den landbouw over het afgeloopen jaar niet ongunstig geweest.

Daar de dek-hengst uit 's Rijks stoeterij te Borculo in het vorige jaar voor rekening der provincie is moeten verpleegd worden, aangezien degene, die zich vroeger met de kostelooze verzorging van denzelven belast had, daarvan heeft afgezien, zoo hebben de Groot Edel Achtb. Heeren aan den directeur-generaal van oorlog verzocht, om na den dektijd van dit jaar, gemelden stamhengst naar de stoeterij terug te doen voeren: hetgeen door Z. Exc. is bewilligd. Ziedaar dan de provincie Zeeland bevrijd van het onderhoud van eenen geheelen hengst!

»*Koophandel en fabrieken*. Ofschoon de hoop om den buitenlandschen handel in deze provincie slechts eenigzins tot die ontwikkeling en uitbreiding te zien komen, welke dezelve in vroegere tijden had — — geheel is vervlogen, gaat nogtans de weinige handel en zeevaart, welke sedert 1814 herboren is, niet achteruit." — »De fabrieken, welke meestal voor de behoeften der ingezetenen werken, schijnen zich algemeen wel staande te houden."

»*Waterstaat* en *wegen*. Hoezeer in het jaar 1837 geene hevige stormen hebben gewoed — — — zijn er echter in dat jaar wederom buitengewone uitgaven veroorzaakt."

De algemeene provinciale begrooting is vastgesteld in ontvang en uitgaaf op ƒ 102.346.15.

1o. Januarij dezes jaars bestond de bevolking der provincie uit 144,137 zielen; 43,408 in de negen steden, en 100,729 in de gemeenten ten platten lande; dezelve was over de geheele provincie met 1322 zielen toegenomen. Zij verdeelt zich onder de verschillende godsdienstige gezindheden als volgt:

105,475 Hervormden;
36,733 Roomsch-Catholieken;
1,141 Evang. Lutherschen;
[illegible] Hoogduitsche Joden;
228 Mennoniten;
1 Remonstrant;
1 niet genoemde gezindheid;

Van den staat der gevangenissen reppen de Groot Edel Achtb. Heeren geen woord. Zij wachten daarmede waarschijnlijk tot dat Z. M., uit aanmerking dat hare inrigting in ons vaderland veel te wenschen overlaat, dezelve aan de warmste belangstelling en ernstige overweging der provinciale besturen zal doen aanbevelen.

RUSLAND.

St. Petersburg, 27 *October*. De wederopbouw van het winterpaleis is uitwendig bijna geheel voltooid. — De minister van buitenlandsche zaken, graaf *Nesselrode*, heeft thans de portefeuille van zijn departement, welke gedurende zijne afwezigheid door den geheimraad *Dienof* waargenomen werd, weder aanvaard.

— Uit Nikolajew en Sebastopol zijn, om administrative redenen, al [illegible] joden verwijderd geworden. Om de christelijke bevolking te vermeerderen, [illegible]

zijn aan de kooplieden en handwerkers, die zich daar nederzetten, groote begunstigingen, gedurende 10 jaren, verzekerd, inzonderheid als zij huizen bouwen en fabrieken oprigten.

DUITSCHLAND.

Uit Rijn-Hessen meldt men, dat ofschoon de oogst voordeelig uitgevallen is, de prijzen der granen nogtans zeer hoog staan. Er moet veel voor Fransche rekening zijn opgekocht.

— Uit Hannover wordt berigt, dat er brand heeft plaats gehad op het koninklijk slot te Luneburg; de oorzaak was nog onbekend, de schade niet groot.

— Uit Bremen meldt men: » Bij de algemeene illuminatie ter eere van den 18den October stond hier slechts een eenig huis, de woning van eenen Franschman, onverlicht. De jonge man moest zijn patriotismus zwaar boeten; het volk verbrijzelde, trots de policie, al de vensters, en het geheele huis zou omvergehaald geworden zijn, ware niet een huisvriend met een paar kaarsen toegeschoten, welke hij aan een der stukgeworpen ramen plaatste, met de koddige woorden: de heer Z . . . . is van meening veranderd; er word geïllumineerd! — Hierdoor werd het onaangename vooral in scherts veranderd." — Men schijnt dus in Bremen niet veiliger, dan een paar jaren geleden te Brussel, andere gezindheden dan die des volks aan den dag te mogen leggen, en in zoodanig geval even ellendig door de overheid te worden beschermd.

PRUISSEN.

Volgens een vergelijkenden staat van de gezamenlijke universiteiten en inrigtingen van hooger onderwijs in Pruissen, gedurende de beide zomerhalfjaren 1834 en 1837, studeerden te Berlijn, in den zomer 1834: 1863, in den zomer 1837: 1585; te Breslau, in 1834: 920, in 1837: 721; te Bonn, 1834: 854, 1837: 657; te Halle, 1834: 801, 1837: 638; te Konigsbergen, 1834: 220, 1837: 218; te Munster, 1834: 242; 1837: 206; aan het *Lyc. hosianum* te Braunsberg, 1834: 26, 1837: 27. In het geheel studeerden er op gezamenlijke vermelde universiteiten, in den zomer 1834: 5348, in den zomer 1837: 4411.

— In plaats van den voormaligen minister-resident in Griekenland, graaf *v. Lusi*, heeft Z. M. den heer *v. Brassier de St. Simon* tot die betrekking benoemd.

— Volgens berigten uit St. Petersburg zou de oorlogzuchtigheid, welke men bij keizer *Nikolaas* onderstelde, als eene van grond ontbloote bewering van Engelsche en Fransche dagbladen te beschouwen zijn. Veroveringszucht, heet het in eenen brief uit die hoofdstad, ligt niet in het karakter van den Russischen monarch. Mogt hij zich evenwel genoopt vinden de wapenen op te vatten, zoo zou het welligt zijn uit pligtsbesef om zwakke bondgenooten tegen de vorderingen van magtiger staten te beschermen.

— De *Preussische Staats-Zeitung* meldt, dat bij het stemmen der Nederlandsche Tweede Kamer over het antwoord op de troonrede, elf stemmen zich tegen hetzelve verklaarden. » Thans wordt er verzekerd, — voegt gemeld dagblad er bij, — dat deze 11 leden hunne toestemming zouden geweigerd hebben, omdat eene zinsnede in het adres, welke sterker was, dan die welke zich nu nog in hetzelve betrekkelijk de buitenlandsche politiek bevindt, niet aangenomen werd. Die zinsnede op het slot van het adres zou aldus geluid hebben: . . . . » en om, ten aanschouwe van Europa, aan de regtmatige zaak van Nederland en zijnen vorst eindelijk de zege te verschaffen."

Echter schijnt men op de berigten der *Staats-Zeitung* betrekkelijk Nederland niet veel te moeten vertrouwen, want in hetzelfde artikel vertelt zij: » dat de post-directie te Amsterdam (*die Post-Behörde*) reeds herhaalde malen proeven heeft doen nemen met nieuwe reiswagens, vervaardigd naar de methode van den bekenden mechanicus *Dietz*." Deze wagens zouden den vorm van ijzerbaan-waggons hebben, op zes wielen rusten, enz.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE. *Berlijn*, 3 *November*. De overdrevenste geruchten omtrent het gebeurde in Keulen, den 26sten der vorige maand, zijn hier in omloop. Algemeen opzien heeft het gebaard, dat de Keulsche courant, in haar verslag dienaangaande, minder opregt geweest is dan onze *Staats-Zeitung*, van welke men toch wel verwachten mag, dat zij goed onderrigt zal wezen, hetgeen, vermits de heer *von Bodelschwingh*, opperpresident (gouverneur) der Rijn-provincie zich hier bevindt, gemakkelijk genoeg is. De *Staats-Zeitung* berigt namelijk, dat er verwondingen hebben plaats gehad, waarvan men in de *Kölnische Zeitung* geen woord leest. Het publiek gaat nu nog verder en zegt, dat ook de *Staats-Zeitung* slechts een gedeelte der waarheid gemeld heeft; dat het er zeer bloedig toegegaan is, ten gevolge daarvan dat vele van de rustverstoorders van wapenen voorzien waren. Als dit zoo is, dan wordt men sterk op het vermoeden gebragt, dat de Luikenaars meer dan papieren brandstoffen aanwenden om eene conflagratie in Rijn-Pruissen te bewerken. Zoo veel is zeker, dat, hoe onbeduidend de oploop op zich zelven ook geweest zijn moge, hij hier in de tegenwoordige omstandigheden geenszins als onbelangrijk beschouwd en dien overeenkomstig gehandeld zal worden. Inzonderheid, wordt er gezegd, heeft men voorgenomen in eene ernstige nota het Belgische kabinet aan te manen, dat het krachtdadiger de propoganda bewake. Vervolgens zal men waarschijnlijk ook dezerzijds tot nadrukkelijker maatregelen overgaan, hetgeen vrij duidelijk op te maken is uit de zamenkomst der gouverneurs van de drie provinciën, waarin de katholieke onrust zich het meest vertoont. De paus mag wel met zoo veel anderen zeggen: Bewaar mij voor mijne *vrienden*, voor mijne vijanden zal ik mij zelf bewaren. Tot zijne vrienden behoort ontwijfelbaar de *Münchner Politische Zeitung*; deze evenwel heeft der zaak, die zij verdedigt, eene zeer slechte dienst bewezen, door te beweren: » dat Rome niet de minste notitie neemt van hetgeen onder de protestantsche gemeente voorvalt." Dat dit factisch anders is, bewijst de oudere en nieuwere geschiedenis genoegzaam; doch de bewering behelst tevens eene gevaarlijke toestemming: want Pruissen zou alzoo niets verder te doen hebben, dan onkundig te zijn aan alles wat zoowel te Rome als onder de priesters in zijn eigen gebied voorvalt, en alleenlijk zijne *staatsbelangen* te behartigen, hetgeen, wel is waar, eene eenzijdige handelwijze, maar slechts gelijk met gelijk vergelden zou zijn.

— Sinds kort spreekt men veel van de mobielverklaring der 8ste leger-afdeeling aan den Rijn, en brengt dit in verband met het ultimatum der Londensche conferencie, van welks inhoud men hier reeds beweert kennis te hebben. Het zou zoo zijn als men het steeds verwacht had, namelijk, dat de vijf mogendheden betrekkelijk de overgave van Luxemburg en Limburg eenstemmig denken. Wat echter de schuldvraag betreft, zoo heeft de *Staats-Zeitung* van 2 October reeds te kennen gegeven wat zich in den naasten tijd wel zou kunnen verwezenlijken, te weten, dat men in dit opzigt eenige toegevendheid van uw kabinet verwacht.

— Onze residentie schijnt dezen winter haren muzikalen roem schitterend te zullen handhaven. Bijna elken avond heeft men reeds een vrugtbaar concert, waar inzonderheid de beroemde Engelsche zangeres miss *Clara Novello* uitmunt.

— Gedurende de vijf weken dat onze spoorweg naar Potsdam gedeeltelijk open stond, beliep het aantal reizigers 28000; sinds dezelve geheel (van Berlijn naar Potsdam) bruikbaar gesteld werd, beloopt het dagelijksch aantal gemiddeld 1600.

— In uw blad van 29 September was in mijnen brief sprake van eene bemiddeling des geschils tusschen Mexico en de Vereenigde Staten aangaande Texas, welke onzen koning zou voorgeslagen zijn. Gij hebt aldaar de vraag ingevoegd: Waarom de *Staats Zeitung* daarvan zwijgt? — Aan dit blad alleen had de censuur veroorloofd van deze daadzaak te spreken, terwijl alle overige bladen er niet van gewagen mogten. (Wij vragen: waarom heeft dan de Pruissische *Staats-Zeitung* niet stellig gemeld, dat die bemiddeling den koning aangeboden was? — Indien het zoo is, bestaat er immers geene reden om het niet openlijk te zeggen?)

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Christiania, 22 *October*. De verkiezingen voor den 9den gewonen storthing zijn thans schier overal, zoowel in de steden als op het platte land, afgeloopen. De uitslag is verschillend van die voor den 8sten storthing; toen vielen er 38 keuzen op de boeren, thans zijn er slechts 26 gekozen. Deze omstandigheid zal waarschijnlijk aan den nieuwen storthing eene andere rigting geven.

FRANKRIJK.

Parijs, 5 *November*. De berigten uit Spanje luiden zeer ongunstig. De door *Narvaez* in la Mancha betoonde gestrengheid jegens de gevangene opperhoofden der Carlisten, waarvan sommige minder als insurgenten, dan wel als straatroovers, die voor eigene rekening oorlog voerden, konden worden aangemerkt, hebben aanleiding gegeven tot bloedige wraakoefeningen. *D. Ramon Cabrera*, die zich aan niemand verantwoording schuldig rekent, heeft daar weder het voorbeeld van gegeven, en een aantal gevangenen van de divisie *Pardinas* laten doodschieten. Uit Catalayud wordt geschreven, dat hij aan niet minder dan 80 onder-officieren der constitutionelen, die in zijne handen waren gevallen, de keuze heeft gelaten tusschen het nemen van dienst onder zijne vanen, of de doodstraf — dat allen hebben verklaard hunnen pligt niet te kunnen verzaken, en ook allen zijn doodgeschoten. Dergelijke bijzonderheden, bevestigd wordende, leveren blijken op, dat, indien de partijen in Spanje geheel en al aan haar zelven blijven overgelaten, de strijd nog lang kan duren.

Parijs, 6 *November*. Over Toulon heeft men het berigt ontvangen, dat *Ab-del-Kader* onder de muren van het fort, hetwelk hij belegerde, gevangen genomen en, volgens sommige brieven, door den maarschalk *d'Ain-Maade* zelfs gedood zou zijn geworden.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE. *Parijs*, 6 *November*. Men spreekt thans van de bijeenroeping der kamers tegen den 15den of den 24sten December. Hoe meer dat tijdstip nadert, hoe meer het ministerie verlegen is over de alom geteekend wordende petitie tot hervorming van het kiesregt. Gisteren zijn de hoofd-officieren van de nationale garde van de hoofdstad bij den maarschalk *Lobau*, opperbevelhebber dier garde, geroepen. Zij hebben eenige verwijtingen daaromtrent moeten aanhooren, en de maarschalk moet zich hebben laten ontvallen, dat men op eene reorganisatie der legioenen bedacht was. Ondertusschen liggen de exemplaren dier petitie publiek ter onderteekening, en men heeft verkleede agenten der policie herkend, welke de namen der onderteekenaars opnamen en zorgvuldig aanteekening hielden van die, welke behooren tot personen, die geene leden der nationale garde zijn, doch vermeend hebben dezen stap te moeten goedkeuren.

Bij de aanstaande zitting zullen zeer gewigtige zaken te berde worden gebragt. Men verwacht nadere voordragten van het gouvernement over de conversie der renten, en den generalen staf van het leger; voorts, van de zijde der gedeputeerden, hevige interpellatiën over het gebruik der geheime fondsen; de zaken van de generaals *Brossard* en *Bugeaud*, en die van den gewezen prefekt van policie *Gisquet*; de vraagstukken: Spanje, de reis door Frankrijk van de prinses *van Beira* en den oudsten zoon van don *Carlos*, het Hollandsch-Belgische geschil, en het Oosten betreffende, zullen ook niet vergeten worden. Ook zal men verlangen, dat inlichtingen aan het Britsch gouvernement worden gevraagd, over de aan den admiraal *Paget* door lord *Palmerston* gezondene bevelen, om zich met zijn smaldeel, uit de rivier St. Laurentius, naar Mexico te begeven, ten einde, gedurende de Fransche blokkade der Mexikaansche havens, de belangen der Engelsche onderdanen te ondersteunen, zoo als de edele lord zulks aan de commissie uit den Engelschen handel heeft medegedeeld. De toestand van het ministerie zal dus tegenover de kamers vrij netelig zijn.

Ook moest men den ouden maarschalk *Soult* op nieuw dringend hebben verzocht om de kracht van zijnen naam in het kabinet te komen brengen; maar dewijl hij volstrekt niet alleen, maar wel met zijne politieke vrienden in het ministerie wil komen, heeft men wederom van dit plan afgezien.

— Men leest in het *Journal Général:* Door de *meest stellige* en *meest officiële* mededeelingen zijn wij onderrigt, dat de Londensche conferencie uitspraak gedaan heeft in de zaak der 24 artikelen. Het Luxemburgsche moet aan Holland worden teruggegeven. De vermindering der schuld, ten voordeele van België, is onbeduidend. Het Fransch ministerie geeft deszelfs volle goedkeuring aan de uitvoering der 24 artikelen.

— De koning komt morgen van Fontainebleau met hoogstdeszelfs gezin terug.

— De *Almanac Populaire* voor 1839 is gisteren door de policie bij den uitgever *Roquemare* in beslag genomen.

— De minister van het openbaar onderwijs heeft dezer dagen een vrij zonderling besluit genomen. Voortaan zullen alle jongelieden, welke de koninklijke collegiën bezoeken, van een zoogenaamd school-bulletin, of boekje moeten voorzien worden, waarin de leeraars hun gedrag, hunnen aanleg, gebreken, vorderingen, enz. zullen aanteekenen. Bij het vragen om posten, of bij het treden in eenige publieke betrekkingen zullen deze boeken worden gevorderd, om te beoordeelen in hoe verre zij de door hen verlangde posten of betrekkingen, naar behooren, kunnen vervullen. Ook in bijzondere betrekkingen zal dit boekje, als waarborg voor de zedelijkheid van den zich aanbiedenden persoon, kunnen worden afgevorderd. De dagbladen verheffen zich tegen dit besluit, en betoogen hoe verschillend een kind of jongeling dikwijls is, van hetgeen hij later worden zal, zoo wel ten opzigte van het zedelijke als van de geleerdheid, en, om maar slechts een voorbeeld te noemen, weet men dat een der kweekelingen van het school te Brienne steeds slecht genoteerd stond, en aangeduid werd als *buiten staat om ooit iets te worden:* ondertusschen was deze kweekeling: *Napoleon!* Daarenboven, waarom, tot in den ouderdom, het vroeger gedrag van mannen, welke zich naderhand verdienstelijk kunnen maken, aan de kaak stellen? Meenig een is in zijnen jeugd losbandig, lui, onbekwaam tot leeren geweest, die later zedelijk, werkzaam en kundig geworden is.

BELGIE.

Brussel, 7 *November*. De koning en koningin zijn gisteren avond op het kasteel van Laeken aangekomen.

— De kamer van beschuldiging heeft gisteren bij een uitvoerig gemotiveerd arrest, de zaak van *S. L. Ries* naar de correctionele regtbank te Leuven verwezen. Tegen den uitgever van den *Belge* zijn geene termen tot verdere vervolging gevonden.

— L'*Indépendant* weerspreekt het gerucht door verscheidene Belgische bladen gegeven, dat het effectief van het leger met 6000 man troepen en met een regiment kavallerie zou vermeerderd worden.

— De *Commerce belge* komt heden in het geheel niet terug op het gisteren vermelde berigt nopens de ontvangst te Brussel van het eind-protocol der Londensche conferentie.

— Men hoort thans niet meer, gelijk vroeger, dagelijks klagten in België over de dienst der spoorwegen. De nieuwe directie schijnt zich veel moeite te geven om alle klagten voor te komen.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 8 *November*. Naar aanleiding van een rapport van den heer *de Lesseps*, consul van Frankrijk te Rotterdam, heeft het Fransche gouvernement eene som van 600 francs toegestaan, om te verdeelen onder de Zierikzeesche schippers *Visser* en *de Waerd* en de verdere visschers, welke hen hebben bijgestaan in de gevaarvolle redding der ekwipage van de Fransche brik Titus, op den 8sten Augustus ll. Bovendien is aan gemelde schippers een eerepenning geschonken, en heeft de minister der marine van Frankrijk den Franschen gezant te 's Gravenhage opgedragen, om den heer *de Crane*, burgemeester der stad Zierikzee, openlijk dank te betuigen voor de menschlievende zorgen, aan genoemde ekwipage, gedurende haar verblijf aldaar, betoond.

's Gravenhage, 7 *November*. Bij het onderzoek van het ontwerp van wet, betrekkelijk de ligting der nationale militie voor 1839, is in de afdeelingen der Tweede Kamer door onderscheidene leden de reeds in vroegere jaren geuite wensch herhaald, dat er meerdere ligtingen der militie, die hunnen vollen diensttijd hadden vervuld, zouden ontslagen worden, en is door sommigen de bedenking geopperd, of het in dienst houden van meer dan 5 ligtingen wel met de bepalingen der grondwet was overeen te brengen. Andere leden, ofschoon ook vurig wenschende, dat in een volgend jaar de ligting der militie tot den gewonen stand van vredes-tijd mogt kunnen worden teruggebragt, hebben het voor het oogenblik min raadzaam geacht de strijdkrachten tegenover België te verminderen, en zich bepaald tot den wensch, dat de regering, zoodra de omstandigheden dit eenigzins zouden gedoogen, aan meerdere ligtingen het finaal ontslag zou verleenen. — Voorts hebben vele leden verlangd, dat de nieuwe ligting slechts op één man van de 500 zielen zou bepaald worden. Indien dit volstrekt niet mogt kunnen geschieden, dan wenschen zij, dat de groote en onbepaalde verloven zoo veel mogelijk zouden worden uitgebreid.

Bij het onderzoek van het ontwerp van wet tot vernieuwing der bepalingen van de wet van 3 November 1830, tot beteugeling van woelingen van kwaadgezinden, hebben sommige leden de noodzakelijkheid van het vernieuwen dier wet betwijfeld, en, ingeval dezelve steeds noodig mogt wezen, aangedrongen op de herziening van het wetboek van strafregt, en het opnemen van de noodige bepalingen in hetzelve, opdat de onderhavige bijzondere wetsbepalingen zouden vervallen.

Bij het onderzoek van het ontwerp van wet betrekkelijk de tarieven van justitie-kosten, heeft men in de afdeelingen over het algemeen de onvermijdelijke noodzakelijkheid van het vaststellen van nieuwe tarieven erkend, en ten volle ingestemd met het gevoelen der regering, dat die tarieven bij eene wet behooren te worden vastgesteld, doch thans nog niet op eene duurzame wijze geregeld kunnen worden. Men merkte aan, dat die tarieven in aard en strekking geheel en al verschillen van de onderwerpen, bij art. 19 der wet op de zamenstelling der regterlijke magt opgenoemd, als meer van blootelijk huishoudelijken aard. Men vereenigde zich met het gevoelen der regering, om de tarieven voorloopig, en als eene proeve, bij reglementen in te voeren; doch men verlangde, dat, na eenen bepaalden, in de onderhavige wet vast te stellen tijd, bij voorbeeld van drie jaren, de tarieven aan de beoordeeling der wetgevende magt zouden worden onderworpen, onder zoodanige wijzigingen als de regering alsdan noodig zou oordeelen, nadat dezelve zich door de regterlijke collegiën en de ondervinding zou hebben kunnen laten voorlichten omtrent de werking van de voorloopig, als proeve, in te voeren bepalingen. Sommige leden achtten dit te meer dienstig, omdat zij vreesden, dat de tarieven te veel gescheiden zouden worden op den in Holland algemeen gevolgden hoogen maatstaf in het berekenen van regts-kosten in burgerlijke zaken, terwijl men het van algemeen belang achtte, zelfs ook voor de advocaten en practizijns, dat de tarieven naar een gematigden maatstaf wierden ingerigt, zoodat de laatstgenoemde, in hunne voor de maatschappij zoo belangrijke betrekking, eene billijke belooning vonden voor hunne studie, tijd en moeite, maar ook vooral de goede ingezetenen niet, uit vrees voor bovenmatige regtskosten, teruggehouden wierden, om hunne vermeende regten door den bevoegden regter te doen beslissen en handhaven.

In eene der afdeelingen is verlangd, dat in het algemeen, bij het maken der tarieven, niet uit het oog zouden worden verloren de hooge regten van zegel en registratie, waaraan de regterlijke acten enz. thans onderworpen zijn, en waardoor algemeen wordt geklaagd, dat velen, uit vrees voor die kosten, terug gehouden worden van hun goed regt voor de regtbanken te laten gelden.

In eene andere afdeeling was men van gevoelen, dat de regtsbedeeling, door elken regter, zoo wel door den kanton-regter, als door den hoogen raad, de hoven en arrondissements-regtbanken, om niet moest worden gedaan; dat hij daardoor geen voordeel van partijen, uit eenigen hoofde, hetzij onder den naam van sportel-gelden, salaris of emolumenten behoorde te genieten, — en dat dit beginsel bij de wet moest worden vastgesteld.

Wijders heeft men zich in het breede beklaagd, dat, nadat Nederland 25 jaren van de Fransche overheersching bevrijd is geweest, nog zoo vele Fransche wetten tot regel voor Nederland moeten strekken, — wetten, welke niet algemeen bekend zijn, en welke in de besluiten, waarbij zij hier executoir zijn verklaard, slechts bij opschrift en dagteekening genoemd worden. Men hoopte, dat, nu de Fransche wetboeken waren afgeschaft en door eene nationale wetgeving vervangen, ook die wetten zouden worden herzien en veranderd.

Ook is aangemerkt, dat in het ontwerp van wet geene melding wordt gemaakt van de notarissen, voor welke een, ofschoon dan ook onvolledig, Fransch tarief bestaat. Men oordeelde het noodzakelijk, dat het salaris van deze beambten mede door een tarief wierd geregeld, vooral omdat voogden veelmalen genoodzaakt zijn het ministerie van notarissen in te roepen, en omdat de ondervinding geleerd heeft, dat deze beambten niet altijd gematigd in hunne berekeningen zijn. Men verlangde derhalve gelijktijdig ook voor de notarissen een voorloopig, bij reglement vastgesteld tarief, hetwelk later in eene wet veranderd zou kunnen worden.

Eindelijk heeft men de aandacht der regering gevestigd op de noodzakelijkheid, om de wetten op de registratie en griffie-regten in overeenstemming te brengen met de nieuwe Nederlandsche wetgeving, en, om ten spoedigste over te gaan tot het ontwerpen eener wet op de organisatie van het notariaat.

Binnen kort worden de antwoorden der regering op deze, in de afdeelingen der Tweede Kamer gemaakte bedenkingen te gemoet gezien.

AMSTERDAM, den 8 November.

Beurs van 7 November.

Gemis van alle nieuwstijdingen was oorzaak dat de omzettingen, heden, over het algemeen, als niet beduidend aangemerkt moeten worden; en zoowel inlandsche als ook vreemde effekten niet merkbaar van hun standpunt van gisteren zijn afgeweken; alleen in Integralen vertoonde de omzet eenige levendigheid.

Prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{3}{4}$; 5 pCt. $101\frac{1}{2}$; Kansbiljetten 24 à $\frac{1}{16}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. Syndicaat $95\frac{3}{8}$; $3\frac{1}{2}$ pCt. dito $79\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$; 5 pCt. Oostindie $99\frac{1}{2}$; oude aandeelen Handelmaatschappij $173\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; Rijn-Spoorweg 104.

Spanje. Ardoins $17\frac{5}{8}$; groote stukken $16\frac{1}{4}$ gedaan.

Rusland. Oude Russen $105\frac{3}{4}$, nieuwe $105\frac{3}{8}$; Russen van 1831 en 1833 $97\frac{7}{8}$; Roebels $69\frac{1}{4}$.

In Oostenrijksche fondsen almede in Zuid-Amerikaansche geen handel.

Beurs van 8 November.

Ook heden valt er niets nieuws te berigten.

Fluctuatiën der prijzen; [illegible] rekening aangekocht en voor Duitsche rekening verkocht; 5 pCt. $101\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$ weinig gedaan; restanten $\frac{7}{8}$, [illegible] vrij wat gedaan; Kansbiljetten $24\frac{1}{16}$ à $\frac{1}{8}$, almede bij eenige affaire; $4\frac{1}{2}$ pCt. Syndikaat $95\frac{3}{8}$ à $\frac{7}{16}$; $3\frac{1}{2}$ pCt. $79\frac{1}{4}$, weinig handel; oude aandeelen Handelmaatschappij $173\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; verschillende posten omgezet; 5 pCt. Oostindië $99\frac{7}{16}$ à $\frac{1}{2}$ met koopers.

Spanje. Ardoins $17\frac{3}{4}$, weinig affaire; Coupons derzelve 10 pCt. gedaan.

Rusland. Oude Russen $105\frac{5}{8}$; nieuwe $105\frac{3}{4}$; Russen van 1831 en 1833 $97\frac{15}{16}$.

Arnhem, 9 *November*. Ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het vertrek van Ds. *B. ter Haar* naar Leijden, heeft de groote kerkeraad der hervormde gemeente alhier het navolgende twaalftal van Predikanten gemaakt:

D. D. van Iterson, te Weesp met 25; *Griethuizen*, te [illegible] met 24; *van 't Sant*, te Velp met 23; *Margadant*, te Roozendaal met 20; *van Haaften*, te Deijl en Enspijk met 23; *Hoyer*, te Zalt-Bommel met 22; *Gerritsen*, te Zoelen met 20; *van Maurik*, te Ruurlo met 19; *Stellerogge*, te Zierikzee met 18; *Wansleven*, te Lochem met 18; *Oort*, te Hoorn met 16, en *Tanner* te Hattem met 16 stemmen.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM.

Gehuwd: 7 Nov. G. F. Wiggers met A. M. Schaap. — G. J. Hummesen met H. S. Hendriks. — P. Spekle met H. van Brebdent. — J. Groeneveld met J. Soeriuk. — P. Rulvink met B. Horsting. — A. Janssen met H. Daniels. — H. Lindeschot met E. Arneveld.

Bevallen: 2 Nov. L. S. van Zalingen, geb. Bekker, Z. — A. Jung, geb. Walters, Z. — W. C. van Doorn, geb. Gerritsen, D. — 3 Nov. B. van der Linden, geb. Gerritsen, Z. — M. van de Kemp, geb. Looman, D. — 4 Nov. T. Winkes, geb. Verreggen, Z. — 5 Nov. C. M. van der Sande, geb. de Ruiter, Z. — H. Tiggelman, geb. Abbenhuijs, D. — 6 Nov. B. Nijenhuis, geb. Lindsen, D. — 7 Nov. A. Helsman, geb. Rijsemus, Z.

Overleden: 1 Nov. G. P. Jansen, 10 m. 2 d. — 5 Nov. C. J. W. van Tuil, 16 d. — M. E. E. von Manger, Echtgenoote van B. J. R. Schüller, 59 j. — 6 Nov. H. Hendriks, Wed. van L. Wiggers, 67 j. — J. Weggers, Wed. R. Bod, 88 j. — 7 Nov. J. Isselman, 21 j. — E. H. van de Sande, 2 d.

TE ZUTPHEN.

Gehuwd: 7 Nov. R. E. Aalders met G. Seule — J. Mellink met J. H. Klomps. — T. J. Niessen met B. Wennink. — J. van Beuw met G. Olthof.

Bevallen: 31 October W. Kijvekamp, geb. Hietbrink, Z. — 1 Nov. G. Himpe, geb. Sluiter, D. — 5 Nov. J. P. Bettink, geb. Duplessis, Z. — 6 Nov. A. Gerritsen, geb. van der Linde, Z. — 7 Nov. M. Schifferstein, geb. de Jong, D.

Overleden: 3 Nov. B. Schoezetter, geb. Vruiving, 67 j. — 4 Nov. Doodgeb. D. van W. de Vroom en H. ten Broek. — Doodgeb. D. van A. Assink en [illegible]. — 5 Nov. W. H. Scheephorst, 1 j. — 6 Nov. H. Hazewold, 8 j. — Doodgeb. Z. van P. Kleinhout.

TE TIEL.

Gehuwd: 3 Nov. J. de Bree met P. Vermeulen. — 7 Nov. M. Pittoo met M. van Lienden. — C. van Eck met J. Blom.

Bevallen: 31 Oct. J. van Welie, geb. Jansen, D. — 4 Nov. J. W. van Middeldorp, geb. van Wamel, D.

Overleden: 7 Nov. H. Lenderoes, gehuwd met P. Kesting, 66 j.

Marktprijzen te Arnhem.

Vrijdag 9 November 1838.

Oude Weit van ƒ 10,80 tot ƒ 12,60; *Nieuwe Weit* van 1838 van ƒ 8,80 tot ƒ 11,70; *Rogge* van ƒ 6,50 tot ƒ 8,30; *Boekweit* van ƒ 5,00 tot ƒ 5,50; *Garst* ƒ 4,60 tot 5,20; *Voerhaver* van ƒ 2,60 tot ƒ 2,90; *Paarde Boonen* ƒ 5,00 tot ƒ 5,50; *Graauwe Erwten* van ƒ 8,00 tot 10,20; *Groene Erwten* van ƒ 7,50 tot ƒ 8,50; *Geele Erwten* van ƒ 5,50 tot ƒ 6,50; *Aardappelen* van ƒ 1,20 tot ƒ 2,00; *Boter* van ƒ 0,55 tot ƒ 0,65 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 8 Nov. 1 El 9 Palm 5 Duim; gewassen 15 Duim; gevallen 0 D.
Den 9 Nov. 1 El 9 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.

Waterhoogte voor Keulen.

7 November, 7 voet, 0 duim.

Advertentiën.

Op den 5den November 1838, overleed te ARNHEM, Vrouwe *MARIE ELISABETH VON MANGER*, Echtgenoote van den Majoor *SCHÜLLER*, kommanderende het Dépôt der 13de Afdeeling Infanterie.

De Notaris Mr. *J. NIJHOFF*, te *Arnhem*, zal, op den 15den en 29sten dezer, des avonds ten 6 ure, in het *Heeren-Logement* te *Velp*, bij *Arnhem*, veilen en finaal verkoopen:

Een hecht en sterk BOERENHUIS en ERVE, met ACHTERHUIS en STALLING, N°. 57, TUINGROND, BOOMGAARD en BOUWLAND, aan elkander gelegen, in het aangename dorp *Velp*, bij *Arnhem*, groot te zamen 70 Roeden en 90 Ellen, Kadaster-Sectie D. N°. 266, 267, 268 en 297, — ompaald, Oost de Kerksteeg, West *ZADELHOFF*, den heer *VON ROZENTHAL* en *WILLEMSEN*, Zuid *JURRIENS*, en Noord *EGBERTS*; bij *HENDRIK GERRITSEN* in pacht-gebruik. — Een en ander, in eigen gebruik te aanvaarden den 1sten Mei 1839, onder reserve van het Bouwregt voor den pachter, volgens costume locaal.

De aanwijzing zal geschieden door den pachter, en zijn nadere informatiën omtrent de veilconditiën te bekomen bij voornoemden Notaris.

De Notaris *JOH. KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Dingsdag den 13den November 1838, des voormiddags om 10 ure, ten huize, bewoond door den Heer BARON VAN *HUGENPOTH*, op het hoek van St. Walburgen aldaar, publiek verkoopen:

Eene aanzienlijke partij MEUBILAIR, bestaande in LEDIKANTEN MET GORDIJNEN, wel gevuld BEDDEGOED, KISTEN en KASTEN, fraai PLATED, KOPER, TIN, BLIK, KRISTAL, GLAS en PORSELEIN, een twee KRISTALLEN KROONEN, Kostbare MERILBELGORDIJNEN, MAHONIEHOUTEN en andere STOELEN, TAFELS, KAGCHELS en HAARDEN, SMIRNASCHE en andere VLOERKLEEDEN.

De goederen zijn, op Maandag te voren, voor een ieder te zien, van des ochtends 10 tot des namiddags 4 uur.

Mr. *J. NIJHOFF*, Notaris, residerende te *Arnhem*, zal, op den 21sten dezer, des morgens ten tien ure, in de Herberg op *Doorwerth*, publiek verkoopen:

Een aantal perceelen IJPEN, ESSEN en NOOTENBOOMEN, PEPPELEN, SCHIJTEN en KNOTWILGEN en DENNEN, ten deele zeer geschikt voor TIMMERHOUT; — alles afgebakend, staande bij en om het kasteel *Doorwerth*, en bij billetten nader aangeduid.

LEES HIER!

De Ondergeteekende heeft een Pakhuis geopend, achter de St. Jans-Kerk, tot het koopen van OUD IJZER, LOOD, TIN, KOPER, ZINK, LOMPEN en BEENDEREN, en wat verder tot het vak behoort.

S. M. HARTOG.

De ondergeteekende adverteert, dat hij weder eene lading beste KLUITKALK aan den Wal heeft, welken hij voor een civielen prijs debiteert.

Wm. HASSELBACH,
op de groote Markt te Arnhem.

Om een KAPITAAL van ƒ 10,000 à ƒ 20,000 op intrest en tegen *eerste Hypotheek op Landerijen*, gelegen binnen het ressort van het kantoor van Hypotheeken te *Zutphen*, te bekomen, kan men zich in persoon of met gefrankeerde brieven aanmelden ten kantore van Mr. *D. [illegible]*, Notaris te *Zutphen*.

Voor eene Fabriek, in *Gelderland* gelegen, wordt met 1°. Februarij e. k. een REIZIGER verlangd, van de Protestantsche geloofsbelijdenis, behalve het bezit der gewone vereischten, in de Fransche en Hoogduitsche talen ervaren zijnde, Kantoorwerk kunnende verrigten en met den Papierhandel bekend. Adres met franco-brieven onder Letter X, bij den Boekdrukker *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

Men verlangt [illegible] voorziene RIJTUIGSCHILDERS, drie SMIDS- en eenen WAGEMAKERS-KNECHT. Die hiertoe genegen mogten zijn, adresseeren zich, onder franco-brieven, bij *A. MIETZNER EN COMP*, *Rijtuig-fabrijkanten* te *Arnhem*.

De Ondergeteekenden hebben het genoegen het geacht publiek dezer Stad te verwittigen, dat zij, op hunne reis naar *Brussel*, de eer zullen hebben, in den loop der volgende week, eenige VOORSTELLINGEN IN DEN SCHOUWBURG te geven.

LEHMAN EN WINTHER,
Directeuren van het Gezelschap Pantomimisten en Funambulisten.

Overleden Soldaten.

Ten kantore van den Agent *D'HENRY*, *Rue du Roule*, N°. 1, te *Parijs*, kan men communicatiën der Registers, inhoudende de namen van 85,000 SOLDATEN, die, gedurende de laatste oorlogen, in Fransche dienst gestorven zijn, en van dewelke men de echte DOODBRIEVEN kan bezorgen.

Men bekomt er insgelijks echte onderrigtingen, nopens het lot van personen, die, sedert het jaar 1815, in Fransche dienst geweest zijnde, tot heden in hun Vaderland niet zijn teruggekomen.

De brieven moeten vrachtvrij zijn.

De Ondergeteekende acht zich verpligt, om den valschen blaam kan [illegible], tot zijnen laste verbreid, te logenstraffen, die zulks mogt passen, trekt de schoenen aan; ik voor mij erken zo mij ander, als schaamtelooze eerdieven en gewijlijke leden voor de maatschappij, waar zich niemand voor hoeden of wachten kan, en stel mij dus verantwoordelijk voor die zulks begeert.

Oosterbeek, den 6den November 1838.

A. WELTERS.

TEN BRINK EN DE VRIES, te *Amsterdam*, geven uit en hebben aan hunne correspondenten verzonden:

I. VERHANDELING *over den Titel der Burgerlijken Wetboeks* VAN HET REGT VAN BEKLEMMING, *als onderwerp eener nadere wetgeving*, door Mr. *B. A. VAN HOUTEN*, in gr. 8vo. ƒ 0,90.

II. DE NEDERLANDSCHE BURGERLIJKE WETGEVING, door denzelfden, 2 deelen in gr. 4to. ƒ 28,50.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.